

Na temelju poglavlja IV. Odjeljak B, članka 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPRINOSIMA

Proglašava se Zakon o doprinosima koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 8, 9. i 29. srpnja 1998. godine i na sjednici Doma naroda od 30. srpnja 1998. godine.

Broj 01-011-560/98
25. kolovoza 1998. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
prof. dr **Ejup Ganić**, v. r.

ZAKON O DOPRINOSIMA

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se sustav obvezatnih doprinosa, kao osnovnih instrumenata za financiranje obvezatnog: mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti (u daljnjem tekstu: doprinosi), kao i gornja granica stopa doprinosa na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Stope doprinosa utvrđuju mjerodavni organi, s tim da visina stopa ne može biti veća od visine stopa propisanih ovim zakonom.

Članak 2.

Doprinosi i drugi izvori sredstava koji nisu obuhvaćeni ovim zakonom, za financiranje prava iznad obvezatnog nivoa iz djelokruga mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, utvrđuju se sukladno federalnim zakonima iz tih djelokruga i propisima donesenim na osnovu tih zakona.

Za provođenje socijalne politike i formiranja službi socijalne zaštite, u okviru sustava, instrumenata i ovlasti utvrđenih ovim zakonom i propisima iz stavka 1. ovog članka, mjerodavni su upanije-kantoni i zakonom određeni organi nositelja osiguranja.

Članak 3.

Doprinosi su prihod nositelja osiguranja.

II - VRSTE DOPRINOSA

Članak 4.

Doprinosi se obračunavaju i plaćaju:

1. iz osobnih primanja i drugih prihoda osiguranika;
2. na isplaćena lična primanja na teret poslodavca;
3. iz drugih izvora, koje obezbjeđuju obveznici obračunavanja i uplate doprinosa sukladno propisima iz djelokruga mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti.

III - OBVEZNICI DOPRINOSA

Članak 5.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 1. ovog zakona je fizička osoba - rezident Federacije:

- koje je na teritoriju Federacije u radnom odnosu kod pravne ili fizičke osobe - rezidenta Federacije;
- koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obnašanje te dužnosti ostvaruje plaću ili drugu naknadu koja se tretira kao plaća;
- koje je na teritoriju Federacije zaposleno kod pravne ili fizičke osobe - nezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno;
- koje je od strane pravne ili fizičke osobe - rezidenta Federacije, kod kojeg je u radnom odnosu, upućeno na rad ili stručno usavršavanje u inozemstvo, ako nije obvezatno osigurano po propisima države u koju je upućeno ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno;
- koje je zaposleno u inozemstvu kod inozemnog poslodavca, ako nije obvezatno osigurano kod inozemnog nositelja socijalnog osiguranja;
- koje samostalno obnaša gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje;
- koje ostvaruje prihod od autorskih prava, a koje nije obvezatno osigurano po drugom osnovu;
- koje se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem;
- vrhunski športaši, ako nisu obvezatno osigurani po drugom osnovu;

- druge fizičke osobe - rezidenti Federacije, sukladno propisima iz domena mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti.

Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 1. ovog zakona je i fizička osoba - nerezident Federacije koje je na teritoriju Federacije:

- u radnom odnosu kod pravne ili fizičke osobe - rezidenta Federacije;
 - zaposleno kod pravne ili fizičke osobe - nezidenta Federacije, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno;
 - zaposleno kod međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije predviđeno.
- Obveznik doprinosa iz članka 4. točka 2. ovog zakona je:
- pravna ili fizička osoba - rezident Federacije, koje zapošljava radnike, za radnike u radnom odnosu i s njima izjednačene osiguranike;
 - fizička osoba - rezident Federacije koja samostalno obnaša gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje.

Obveznici doprinosa iz članka 4. točka 3. ovog zakona su: zavodi, fondovi, organi uprave i druge pravne ili fizičke osobe određena propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Rezidentom Federacije u smislu ovog zakona smatra se fizička osoba koja na teritoriju Federacije ima prebivalište ili boravište.

Status rezidenta ima i fizička osoba koja je kao šef diplomatskog ili konzularnog predstavništva ili kao diplomatski ili konzularni službenik zaposlena u domaćem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu u inozemstvu, ako se na ta primanja ne plaća doprinos u zemlji u kojoj je zaposlena.

Status rezidenta ima i fizička osoba koja je upućena u inozemstvo radi obnašanja poslova za Federaciju, za fizičku ili pravnu osobu - rezidenta Federacije ili za međunarodnu organizaciju.

IV - OSNOVICA DOPRINOSA

Članak 6.

Osnovicu doprinosa iz članka 4. točka 1. ovog zakona čini:

1. bruto-plaća zaposlenog djelatnika, rukovodnog djelatnika i pripravnika;
2. bruto-plaća ili druga naknada dužnosnika, koja zamjenjuje plaću;
3. naknada plaće za prekid rada koji nije prouzročio djelatnik;
4. naknada plaće za vrijeme blagdana za koje se po zakonu ne radi;
5. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla djelatnika u vrijeme korišćenja godišnjeg odmora;
6. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla sukladno zakonom, kolektivnim ugovorom i dr;
7. naknada plaće za vrijeme odsustva djelatnika sa posla radi obrazovanja i stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije djelatnika;
8. naknada plaće u slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti do 42 dana;
9. naknada plaće zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti, koja se isplaćuje iz sredstava pravne, odnosno fizičke osobe kod koje je osiguranik uposlen;
10. bruto-plaća odnosno naknada plaće djelatnika koji samostalno obnaša gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, s tim da ta osnovica ne može biti ni a od prosječne mjesečne bruto-plaće uposlenih na teritoriju Federacije, prema posljednjem objavljenom podatku Zavoda za statistiku. Izuzetno od odredbi ove točke, za djelatnika koji samostalno obnaša gospodarsku djelatnost koja se prema odluci mjerodavnog upanijskog-kantonalnog organa smatra niskoakumulativnom, osnovica doprinosa ne može biti ni a od 60% prosječne

mjesečne bruto-plaće uposlenih u gospodarstvu na teritoriju Federacije, prema posljednjem objavljenom podatku;

11. prosječna mjesečna bruto-plaća uposlenih u gospodarstvu na teritoriju Federacije prema posljednjem objavljenom podatku, za osobu koja se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem, a do utvrđivanja osnovice od mjerodavnih organa iz članka 1. ovog zakona;

12. primanja od autorskih prava i primanja vrhunskih športaša, s tim da ta osnovica ne može biti ni a od prosječne mjesečne bruto-plaće uposlenih na teritoriju Federacije po posljednjem objavljenom podatku;

13. ostala primanja i naknade fizičkih osoba koja nisu obveznici doprinosa po drugom osnovu, sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Članak 7.

Osnovica iz članka 6. toč. 1. do 9. ovog zakona je bruto - plaća, odnosno naknada plaće djelatnika, utvrđena sukladno zakonskim ili drugim propisima.

Osnovica iz članka 6. toč. 1. do 9. ovog zakona, za obveznika koji je na teritoriju Federacije uposlen kod pravne ili fizičke osobe - nerezidenta Federacije je njegova bruto-plaća, s tim da će najniži iznos te osnovice propisati Federalni ministar financija - Federalni ministar finansija .

Osnovica iz članka 6. toč. 1. do 9. ovog zakona, za obveznika koji je na teritoriju Federacije zaposlen kod humanitarne organizacije - nerezidenta Federacije je njegova bruto-plaća, s tim da ta osnovica ne može biti ni a od prosječne mjesečne bruto-plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku.

Za obveznika koji je u radnom odnosu sa poslodavcem - rezidentom Federacije, a koji je upućen na rad ili stručno usavršavanje u inozemstvo, kao i za obveznika zaposlenog u inozemstvu kod inozemnog poslodavca, osnovicu doprinosa iz članka 4. točka 1. ovog zakona čine osobna primanja koja bi za istu vrstu posla ostvario u Federaciji, s tim da ta osnovica ne može biti ni a od prosječne mjesečne bruto-plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku.

Izuzetno od stavka 4. ovog članka, osnovicu, stopu i način obračunavanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko-invalidsko i zdravstveno osiguranje djelatnika na radu u inozemstvu određuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog resornog ministarstva i nositelja osiguranja.

Članak 8.

Osnovicu doprinosa iz članka 4. točka 2. ovog zakona čini bruto-plaća i druga osobna primanja djelatnika u radnom odnosu kod pravnih ili fizičkih osoba - rezidenata Federacije i s njima izjednačenih osiguranika, iz čl. 6. i 7. ovog zakona.

Doprinosi iz stavka 1. ovog članka imaju karakter troškova poslovanja.

Doprinosi iz članka 4. točka 3. ovog zakona, obračunavaju se na osnovicu utvrđenu sukladno propisima iz domena mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti.

Članak 9.

Doprinosi iz članka 4. toč. 1. i 2. ovog zakona ne plaćaju se na primanja utvrđena Zakonom o porezu na plaću ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/96, 27/97 i 12/98) na koja se ne plaća porez na plaću.

Izuzetno, doprinosi iz članka 4. točka 3. ovog zakona, za pojedine kategorije osiguranika obuhvaćene stavkom 1. ovog članka, plaćaju se sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

V - STOPE DOPRINOSA

Članak 10.

Najviše stope doprinosa mogu iznositi:

a) za mirovinsko i invalidsko osiguranje:

1. iz osobnih primanja i drugih primanja osiguranika 17%,

2. na isplaćena osobna primanja na teret poslodavca 7%.

Na isplaćena osobna primanja uposlenih kojima se sta osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, poslodavac plaća dodatni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi od:

- 2% za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 14 mjeseci sta a osiguranja;

- 3% za osiguranika raspoređenog na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 15 mjeseci sta a osiguranja;

- 6% za osiguranika raspoređenog na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa preko 15 mjeseci sta a osiguranja.

b) za zdravstveno osiguranje:

1. iz osobnih primanja i drugih primanja osiguranika 13%

2. na isplaćena osobna primanja na teret poslodavca 5%

c) za osiguranje od nezaposlenosti:

1. iz osobnih primanja i drugih primanja osiguranika 2%

2. na isplaćena osobna primanja na teret poslodavca 1%.

VI - OBRAČUN I UPLATA DOPRINOSA

Članak 11.

Obračun, obustavu i uplatu doprinosa za obveznika doprinosa vrši isplatitelj plaće i drugih osobnih primanja - rezident Federacije mjesečno, odnosno prigodom svake isplate.

Zavod za platni promet Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zavod) dužan je obustaviti isplatu plaća ako nisu obračunati i, istovremeno sa isplatom plaća, uplaćeni propisani doprinosi isplatitelju iz stavka 1. ovog članka, koji svoje finansijsko poslovanje vrši putem računa otvorenog kod Zavoda.

Isplatitelj iz stavka 1. ovog članka dužan je obvezniku doprinosa iz članka 4. točka 1. ovog zakona, prigodom svake isplate, izdati jedan primjerak obračuna bruto-plaće ili drugog primanja i obustavljenih doprinosa.

Obveznik doprinosa koji samostalno obnaša gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, obveznik doprinosa koji se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem, obveznik doprinosa koji je uposlen kod nerezidenta Federacije i ostali obveznici doprinosa dužni su sami obračunati i uplatiti doprinose do sedmog u mjesecu za protekli mjesec.

Obračun, obustavu i uplatu doprinosa za obveznika koji je na teritoriju Federacije uposlen kod nerezidenta Federacije može vršiti i pravna ili fizička osoba - nerezident Federacije, o čemu obvezniku dostavlja obračun iz stavka 3. ovog članka.

Članak 12.

Uplata doprinosa za socijalno osiguranje vrši se u sredstvima plaćanja u kojima je izvršena i isplata plaća i drugih osobnih primanja.

Doprinosi za socijalno osiguranje uplaćuju se, po vrstama, na propisane uplate račune kod Zavoda.

Članak 13.

Na iznose doprinosa obvezatnog socijalnog osiguranja koji nisu plaćeni u propisanom roku plaća se kamata po stopi od 0,2% dnevno za svaki dan zakašnjenja.

Članak 14.

Kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine i Financijska policija - Finansijska policija, svako iz svog domena.

VII - KAZNE ODREDBE

Članak 15.

Novčanom kaznom od dvostrukog do osmostrukog iznosa obveze po osnovu doprinosa, za prekršaj koji predstavlja te u povredu federalnog propisa, kaznit će se pravna osoba - isplatitelj plaće i drugih osobnih primanja, ako ne obračuna, manje obračuna ili ne uplati doprinose na način i u rokovima propisanim ovim zakonom.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM.

Članak 16.

Novčanom kaznom od 500 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba - imatelj radnje, ako ne obračuna, manje obračuna ili ne uplati doprinose na način i u rokovima propisanim ovim zakonom.

Članak 17.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako ne obračuna, manje obračuna ili ne uplati doprinose na način i u rokovima propisanim ovim zakonom.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Do osnutka i početka rada nositelja osiguranja po federalnim propisima, doprinosi su prihodi mjerodavnih postojećih nositelja osiguranja.

Članak 19.

Obvezatni doprinosi za druge namjene na teritoriju Federacije, izuzev obvezatnih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, mogu se uvoditi samo ovim zakonom.

Članak 20.

Naputak o načinu obračuna i uplate doprinosa donijet će Federalni ministar financija - Federalni ministar finansija u roku od deset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 21.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriju Federacije prestaje primjena propisa kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona bilo uređeno obračunavanje i plaćanje doprinosa na teritoriju Federacije.

Članak 22.

Do utvrđivanja stopa doprinosa iz članka 1. stavak 2. ovog zakona, primjenjivaće se stope propisane člankom 10. ovog zakona.

Članak 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Služenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Mariofil Ljubić, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Enver Kreso, v. r.
---	---

